

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

_____ М.В. Поляков

«__» _____ 20__ р.

УЗГОДЖЕНО

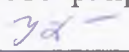
Проректор

з науково-педагогічної роботи

_____ В.А. Куземко

«__» _____ 20__ р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра
на основі освітнього ступеня бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)
за спеціальністю 035 Філологія
Спеціалізація 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно),
перша - японська
Освітня програма - Японська та англійська мови і літератури

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету української й
іноземної філології та мистецтвознавства
від «__30__» січня 2018 р. протокол № __6__
Голова вченої ради (І. С. Попова)

Дніпро
2018

Укладачі програми:

1. Білянiна Таїсія Сергіївна, старший викладач
2. Кравець Марія Олександрівна, викладач

Програма ухвалена

- на засіданні кафедри (кафедр):

1. кафедри порівняльної філології східних та англomовних країн
від «_3_» листопада_2017 р, протокол №_4_

Завідувач кафедри _____ (Ліпіна В.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

2. кафедри зарубіжної літератури від «_25_» січня_2018 р. протокол № 7

Завідувач кафедри _____ (Романова О.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

- на засіданні науково-методичної ради за спеціальністю (напрямом підготовки) 035 Філологія від «_25_» січня_2018 р. протокол №_5_

Голова _____ (Н. Д. Писаренко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

I ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Фахове випробування – форма вступного випробування для вступу на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Результати фахового вступного випробування зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі ступеня бакалавра, магістра вступають на навчання для здобуття ступеня магістра. Приймальна комісія університету допускає до участі у конкурсному відборі осіб, які за результатом фахового вступного випробування отримали не менше 40 балів за шкалою від 0 до 100 балів.

Програма фахового випробування для вступу на навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізація 035.069 Східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська містить питання з таких *нормативних* навчальних дисциплін природничо-наукової та професійної підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.020203 Філологія (японська):

1. Основна іноземна мова (японська)
2. Лексикологія основної іноземної мови
3. Історія основної іноземної мови
4. Стилїстика основної іноземної мови
5. Теоретична граматики основної іноземної мови
6. Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації
7. Література країни, мова якої вивчається

II ПЕРЕЛІК ТЕМ, З ЯКИХ ВІДБУВАЄТЬСЯ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКА

1. Основна іноземна мова (японська)

Тема 1. Граматичні конструкції рівня N2 日本語能力試験

Тема 2. Лексичний мінімум рівня N2 日本語能力試験

2. Лексикологія основної іноземної мови

Тема 1. Лексичне значення слова. Слова однозначні і багатозначні.

Тема 2. Лексика японської мови за її походженням.

Тема 3. Лексичні запозичення (外来語, 漢語)

Тема 4. Розмовна лексика та кліше.

Тема 5. Лексичні омофони (同音異義語) та омофоно-синоніми в японській мові.

Тема 6. Антонімія (対義語) та синонімія (類義語). Типи синонімів. Поняття домінанти.

Тема 7. Неологізми (新造語). Типи неологізмів (загальнономовні та індивідуальні).

- Тема 8. Діалектизми (土地訛り) та способи їх уживання в текстах.
- Тема 9. Просторіччя і жаргонізми (隠語), Арго (業界用語) та арготизми.
- Тема 10. Активна і пасивна лексика (історизми й архаїзми). Сленг (俗語)
- Тема 11. Фразеологічні одиниці мови. Основні ознаки фразеологізмів.
- Тема 12. Класифікація фразеологізмів за співвідношенням між значеннями окремих компонентів (семантичною злитістю).
- Тема 13. Фразеологічні зрощення, єдності, сполучення та вирази
- Тема 14. Особливості та будова 擬態語, 擬音語 та 擬声語

3. Історія основної іноземної мови

- Тема 1. Найбільш поширені гіпотези походження японської мови
- Тема 2. Коли і яким чином китайське письмо потрапляє до Японії
- Тема 3. Процес формування давньояпонської мови
- Тема 4. Кодзікі. Перша пам'ятка ієрогліфічного письма
- Тема 5. Формування новітньої японської мови у другій половині епохи Едо
- Тема 6. Формування японської національної мови на основі токійського діалекту
- Тема 7. Яке місце займає японська мова в генеалогічній класифікації мов світу
- Тема 8. Як характеризується японська мова з погляду типологічної класифікації мов світу
- Тема 9. Визначення термінів „готямдзе-но генго”, „теніоха”, „кана”, „ваго” та „канго”
- Тема 10. Що таке „гайрайго” та з яких мов відбувалися запозичення

4. Стилїстика основної іноземної мови

- Тема 1. Стилїстика як лінгвістична дисциплїна. Основні поняття. Лінгвістична та літературознавча стилїстика.
- Тема 2. Фонетичні та лексичні стилїстичні засоби.
- Тема 4. Синтаксичні стилїстичні засоби.
- Тема 4. Графічна стилїстика.
- Тема 5. Проблеми стиля мови. (Функціональний стиль, екстралінгвістичний характер функціональних стилів, різновиди функціональних стилів).
- Тема 6. Стиль науково-технічної літератури.
- Тема 7. Стиль художньої літератури.
- Тема 8. Стиль повсякденного спілкування.
- Тема 9. Стиль публіцистики та преси.
- Тема 10. Стиль офіційно-ділового спілкування.

5. Теоретична граматика основної іноземної мови

- Тема 1. Перехідні та неперехідні дієслова. Значення та функції.
- Тема 2. Перехідні та неперехідні дієслова. Вживання.
- Тема 3. Перехідні та неперехідні дієслова. Сталі вирази.

- Тема 4. Спонукальний стан. Значення та функції.
- Тема 5. Спонукальний стан. Вживання.
- Тема 6. Спонукальний стан. Сталі вирази.
- Тема 7. Пасивний стан. Значення та функції. Вживання.
- Тема 8. Пасивно-спонукальний стан.

6. Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації

- Тема 1. Проблеми усного реферування у зв'язку з особливостями японської мови.
- Тема 2. Основні засоби усного реферування та перекладу.
- Тема 3. Перекладацькі трансформації у процесі реферування та усного перекладу.
- Тема 4. Лексико-фразеологічні особливості науково-технічного стилю.
- Тема 5. Граматичні особливості науково-технічного стилю.
- Тема 6. Різниця між художнім та науково-технічним перекладом.
- Тема 7. Проблема перекладу науково-технічної термінології.
- Тема 8. Науково-технічна фразеологія та засоби її перекладу.

7. Література країни, мова якої вивчається

Тема 1. Архаїка. Основні поетико-стилістичні особливості жанрів «довга пісня», «танка», китайські впливи.

Тема 2. Літописна література та архаїчний епос. Поетико-стилістичні та тематичні особливості збірок «Кодзікі», «Фудокі», «Ніхоншьокі».

Тема 3. Жанрово-стилістичні та тематичні особливості поезії «Маньйосю».

Тема 4. Поезія «Кокінсю» та «Сінкокінсю».

Тема 5. Поетико-стилістична й жанрово-тематична своєрідність сю, ніккі й моногатарі.

Тема 5. «Гендзі-моногатарі» й «Макура-но-соші».

Тема 6. Вершина поезії танка.

Тема 7. Ренга та хокку.

Тема 8. Саругаку та Но.

Тема 9. Дзьйорурі та Кабукі.

Тема 10. Від традиції до сучасності. Література Йоміхон («Токайдо тю хідзакуріге») та гесаку. Цубоуті Сьойо та Фтабатеі Сімей. Літературний рух «сідзенсюгі-ундо».

Тема 11. Творчість Кунікіда Доппо, Таяма Катай та Токутомі Рока. Критика натуралізму в японській літературі. Творчість Нацуме Сосекі. Морі Огаї. Характерні риси японського романтизму. Особливості розвитку японської літератури в період 1910-20рр.

Тема 12. Неореалізм в японській літературі. Акутагава Рюноске.

Тема 13. Література ХХ-ХХІ ст. Модернізм і зарубіжні впливи. Неоромантизм в японській літературі. Творчість Нагаї Кафу. Традиція та

сучасність в творчості Танідзакі Дзюнітіро. Таояме-бурі (Ясунарі Кавабата) та масурао-бурі (Юкіо Місіма).

Тема 14. Особливості розвитку літератури 1940-50-х. Поствоєнна література Японії. «Література атомної бомби» («гембаку бунгаку»): тема трагедії Хіросіми в поезії і прозі. Літературне угруповання «бурай-ха». Творчість Дадзай Осаму та Ісікава Дзюн.

Тема 15. Особливості японського літературного екзистенціалізму. Кобо Абе. Науково-фантастична література Японії. Сакьо Комацу, Цуцї Ясутака, Сініті Хосі.

Тема 16. Пошуки духовності наприкінці ХХ ст.. Сюсаку Ендо та Кендзабуро Ое. Особливості японської літератури 1980-90х років. Рю Мураками та Банана Йосімото. Поява «легкої» прози та мультикультуралізм: Харуки Мураками та Масахіко Сімада.

ІІІ ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Основна іноземна мова

Основна

1. New Kanzen Master Grammar Japanese Language Proficiency Test N2. – Tokyo, 2011.
2. Nakajima Tomoko. Quick Mastery of JLPT N2 Vocabulary. – J. Research, 2011. – 150 p.

Додаткова

1. 学ぼう！にほんご。V o 1. 5. 中上級。–東京、2009.
2. 外国人のための意味から学ぶ漢字。中上級用。–東京、1993
3. 日本語上級読解。Advanced readings in Japanese. –東京、2007

2. Лексикологія основної іноземної мови

Основна

1. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.-320 с.
2. Тумаркин П. С. Лексика, фразеологія, жест в японской разговорной речи. - АСТ, Восток-Запад, 2004
3. Подшибякина А. А. Ономастопозитическая лексика в японском языке. Учебное пособие. - Муравей, 2003
4. Фролова Е.Л. Японский язык. Имена собственные. - АСТ, Восток-Запад, 2004
5. Языковая деятельность в аспекте лингвистической прагматики. - М.,1984.

Додаткова

1. Effective Japanese Usage guide. A Concise Explanations of Frequently Confused Words and Phrases. – Tokyo, 1994.
2. Kawashima Atsuko. A Complete Guide to the Usage Particles in Modern Japanese. – Tokyo, 1994.

3. Історія основної іноземної мови

Основна

1. Старостин С.А. Алтайская проблема и происхождение японского языка. – М., 1991
2. Сыромятников Н.А. Классический японский язык. - М., 1973.
3. Сыромятников Н.А. Становление новояпонского языка. – М., 1975.
4. Сыромятников Н.А. Развитие новояпонского языка. – М., 1978.
5. Алпатов В.М. Япония: язык и общество. М.: Муравей, 2003.
6. Историко-филологические исследования. / Сб. статей к 75-летию ак. Н.И. Конрада. М.: Наука, 1967.
7. Маевский Е. Сохранится ли японская письменность в 3 тысячелетии? // Русский журнал. – 2003. - №13.

Додаткова

1. Алпатов В.М., Басс И.К., Фомин А.И. Японское языкознание 18-19 вв. // История лингвистических учений Средневекового Востока. М., 1981.
2. Япония: культура и общество в эпоху НТР. М.: Наука, 1985.

4. Стилїстика основної іноземної мови

Основна

1. Букрієнко А.О., Комісаров К.Ю. Стилїстика японської мови. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 320 с.
2. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.-320 с.
3. Жукова И.В. Стилистика японского языка. М.: Восточная литература, 2002.
4. Фролова Е.Л. Японский язык. Эпистолярный стиль. - М.: Восток-Запад, 2005.
5. Тумаркин П. С. К характеристике японской разговорной речи // Япония. Язык и культура. Альманах. – М.: Муравей, 2002.

Додаткова

1. Маевский Е.В. Графическая стилистика японского языка. М, 2006.
2. Кутафьева Н.В. Японский язык. Особенности научно-технического стиля. – М. :Восток-Запад, 2005. – 136с.

5. Теоретична граматика основної іноземної мови

Основна

1. Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю. Сучасна японська літературна мова: теоретичний курс: в 2 т. / Комарницька Т.К., Комісаров К.Ю.. - Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012.-320 с.
2. Алпатов В. М., Вардоль И. Ф., Старостин С. А. Грамматика японского языка. Введение. Фонология. Супрафонология. Морфонология. - Восточная литература, 2000
3. Данилов А. Ю. Японский язык. Побудительный и побудительно - страдательный залого. Грамматические трудности японского языка.-

Муравей - Гайд, 2000

4. Данилов А. Ю. Японский язык. Потенциальный залог и конструкции возможности. - АСТ, Восток-Запад, 2004

Додаткова

1. Ёсикава Такэтори. Нихонго бумпо нюмон. – Токио, 1991.
2. Ёсьюки Морито. Нихонго хёгэн бунтэн. – Токио, 1993.

6. Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації

Основна

1. Кутафьева Н.В. Японский язык. Особенности научно-технического стиля. – М.: Восток-Запад, 2005. – 136с.
2. Фельдман-Конрад Н. И., Цын М. С. Учебник научно-технического перевода. – М., 1979.
3. Шевенко С.М. Пособие по переводу японских научно-технических текстов. – М., 1974.
4. Чернов Г.В. Теория и практика синхронного перевода. М., 1978.
5. Федоров А.В. Основы общей теории перевода. М., 1983.
6. Бархударов Л.С. Язык и перевод. М., 1975.
7. Левицкая Т.Р. Проблемы перевода. М., 1975

Додаткова

8. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. М., 1980.
9. Горелов В.И. Стилистика современного японского языка. М., 1979.
10. Латышев Л.К. Курс перевода и способы его достижения. М., 1981

7. Література країни, мова якої вивчається

Основна

1. Akutagawa Ryunosuke, in Nihon no Bungaku series. Chuo Koron Sha, 1972.
2. Feldman, Horace Z. The Growth of the Meiji Novel [Text]: Unpublished dissertation / Horace Z. Feldman. – Columbia University, 1995.
3. Keene D. Dawn to the West: Japanese literature in the modern era [Text] / Donald Keene. – New York, 1985.
4. Napier, Susan J. The Fantastic in Modern Japanese Literature: The Subversion of Modernity [Text] / Susan J. Napier. London: Routledge, 1996. – 272 p.
5. Oshima Maki. Akutagawa Ryunosuke to Anatorun Furansu, 1968.
6. Postmodernism and Japan [Text]: editors Masao Miyoshi, H.D. Harootunian. – Duke University Press, 1989
7. Бреславец Т. И. Литература модернизма в Японии [Текст]: монографія / Т. И. Бреславец. – Владивосток : Дальнаука, 2007. – 255 с.
8. Бугаева Д.П. Краткая история литературы Японии [Текст] / Д.П. Бугаева, Е.М.Пинус. – Л., 1975.
9. Григорьева Т., Логунова В. Японская литература [Текст] / Т. Григорьева, В. Логунова. – М., 1964.
10. Григорьева Т.П. Японская литература XXв. Размышления о традиции и современности [Текст] / Т.П. Григорьева. – М., 1983.

11. Григорьева Т.П. Японская художественная традиция [Текст] / Т.П. Григорьева. – М., 1979.
12. Конрад Н.И. Японская литература в образцах и очерках [Текст] / Н.И. Конрад. – Репринтное издание. Автор послесл. Б.Л.Рифтин.- М.: Наука. Главная редакция восточной литературы, 1991. (Библиотека отечественного востоковедения)- 562 с.
Додаткова
1. Глускина А. Е. Заметки о японской литературе и театре [Текст] / А. Е. Глускина. – М., 1979.
2. Курахара К. Статьи о современной японской литературе [Текст] / К. Курахара. – М., 1959.
3. Aeba Takao. Showa Bungaku Shiron [Text] / Takao Aeba. – Ozawa Shoten, 1976.
4. Ueda Makoto. Modern Japanese Writers and the Nature of Literature [Text] / Makoto Ueda. - Stanford: Stanford University Press, 1976. – 292 p.

IV СТРУКТУРА ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **25** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;

літературознавча частина:

див. стор. 12

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	25
	Усього	25

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За темами дисципліни Основна іноземна мова	12

	(японська)	
2	За темами дисципліни Лексикологія основної іноземної мови	2
3	За темами дисципліни Історія основної іноземної мови	2
4	За темами дисципліни Стилїстика основної іноземної мови	2
5	За темами дисципліни Теоретична граматики основної іноземної мови	3
6	За темами дисципліни Основи усного перекладу та реферування й переклад науково-технічної інформації	2
7	За темами дисципліни Література країни, мова якої вивчається	2
	Усього	25

літературознавча частина:

див. стор. 12

У КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,

мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці:

№ з/п	Форма завдання	Максимальне значення, кількість балів	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за виконання завдань певної форми
Мовна частина			
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$25 \cdot 2 = 50$
Літературознавча частина			
1	Питання на обрання вірної відповіді	2	$15 \cdot 2 = 30$
2	Питання на встановлення відповідності	4 – за увесь тест	$2 \cdot 4 = 8$
		4/4 – за кожен вірно встановлену відповідність	
3	Питання з відкритою формою відповіді	4	$3 \cdot 4 = 12$
	Усього		100

Літературознавча частина фахових вступних випробувань зі спеціальностей 035.04 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)), 035.05 Філологія (Романські мови та літератури (переклад включно)), 035.06 Філологія (Східні мови та літератури (переклад включно)) передбачає виконання тестового завдання, яке містить 20 питань, що охоплюють усі розділи курсу нормативного навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури».

Тестові завдання характеризуються різним рівнем складності й передбачають здійснення необхідних аналітичних операцій, пов'язаних зі знанням основних закономірностей літературного процесу, окремих жанрів, стилів, напрямків та творчості провідних письменників.

Літературознавча частина тестових завдань білету фахових вступних випробувань включає три типи тестових завдань закритої та відкритої форм: тестові завдання закритої форми, які мають одну правильну відповідь; тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари»), які мають один зайвий варіант відповіді; тестові завдання відкритого типу.

Структура літературознавчої частини тестових завдань білету фахових вступних випробувань:

- тестові завдання закритої форми з вибором однієї правильної відповіді — 30 балів (15 питань по 2 бали);
- тестові завдання закритої форми на встановлення відповідності («логічні пари») — 8 балів, по одному балу за кожен «логічну пару» (2 питання по 4 бали);
- тестові завдання відкритого типу — 12 балів (3 питання по 4 бали)

Загальна оцінка за літературознавчу частину фахового вступного випробування за умови правильних відповідей на всі тестові питання — 50 балів.

IV СТРУКТУРА ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОЇ ЧАСТИНИ ВАРІАНТУ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Кожний варіант фахового вступного випробування містить **20** тестових питань, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні варіанту випробування.

Варіант складається із завдань таких форм:

- 1) Питання на обрання вірної відповіді – до кожного питання надаються чотири варіанти відповіді, з яких вступник має обрати одну, зробивши відповідну позначку;
- 2) Питання на встановлення відповідності – до кожного питання надано інформацію, позначену цифрами ліворуч і літерами праворуч, для якої вступник повинен встановити відповідність, зробивши відповідні позначки у таблиці на перетинах рядків і стовпчиків;
- 3) Питання з відкритою формою відповіді.

Розподіл питань у кожному варіанті:

- за формою завдань

№ з/п	Форма завдання	Кількість одиниць у варіанті
1	Питання на обрання вірної відповіді	15
2	Питання на встановлення відповідності	2
3	Питання на з відкритою формою відповіді	3
	Усього	20

- за темами навчальних дисциплін

№ з/п	Зміст питання	Кількість одиниць у варіанті
1	За розділом I навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
2	За розділом II навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
3	За розділом III навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
4	За розділом IV навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
5	За розділом V навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури»	4
	Усього	20

V КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Оцінка за відповідь на кожне питання варіанту фахового вступного випробування може набувати одного з двох значень:

максимального значення кількості балів – за вірної відповіді,
мінімального значення (0 балів) – за невірної відповіді.

Розподіл максимальної кількості балів за відповіді на завдання різної форми наведений у таблиці на стр. 10.